

ПРОВЕРКА И ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ

РАЗДЕЛ I.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Оценяването на резултатите от обучението на учениците се извършва според държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците по чл. 22, ал. 2, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование.

2. Знанията и уменията на учениците се контролират чрез устни, писмени тестови и практически форми на изпитване, както и чрез изпити.

3. Оценяващият предварително запознава оценяваните с учебното съдържание, оценяваните компетентности, организацията и формата на оценяването, както и с конкретните правила, по които ще бъдат оценявани (чл. 3, ал. 5 от Наредба № 11/2016 г.).

4. Оценяването приключва с поставяне на оценка с качествен и количествен показател. Оценките са текущи, срочни и годишни.

5. Не се поставят оценки по учебните предмети, модули или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план (чл. 118, ал. 5 от ЗПУО).

6. Когато за приемане на места, определени с държавния или с допълнителния план прием, се налага превръщане в точки на оценките от документите за завършен етап или за завършена основна степен на образование се прилага следната скала:

- Отличен 6 се приравнява на 50 точки;
- Много добър 5 се приравнява на 39 точки;
- Добър 4 се приравнява на 26 точки;
- Среден 3 се приравнява на 15 точки (чл. 9, ал. 10 от Наредба №11/2016 г.).

7. Скалата по т. 6 не се прилага за превръщане на точките в оценки, когато оценката е изразена в точки (чл. 9, ал. 11 от Наредба № 11/2016 г.).

РАЗДЕЛ II. ОЦЕНЯВАНЕ В ПРОЦЕСА НА УЧИЛИЩНОТО ОБУЧЕНИЕ А. ТЕКУЩИ ИЗПИТВАНИЯ

1. Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

2. В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебни предмети или модули, които са изучавали през предходната учебна година в задължителните учебни часове (чл. 11 от Наредба № 11/2016 г.).

3. Освен ако в съответната учебна програма не е определено друго, минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок (съгласно чл. 12, ал.1 от Наредба № 11/01.09.2016 г.) е:

- две текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа седмично;

- три текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с 2,5 — 3,5 учебни часа седмично;

- четири текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с 4 и повече учебни часа седмично.

В минималния задължителен брой текущи изпитвания се включва оценката от входното ниво.

4. Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебния предмет. Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час (*чл. 17 от Наредба № 11/2016 г.*).

5. Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.

5.1. Класна работа се провежда по:

- български език и литература и по математика – в прогимназиалния етап и в двата етапа на средната степен на образование;
- чужди езици – в двата етапа на средната степен на образование.

5.2. Класната работа по математика се провежда за един учебен час.

5.3. Класната работа по математика – профилирана подготовка в XI и XII клас се провежда в два слети учебни часа.

5.4. Класната работа по български език и литература и по чужд език се провежда в два слети учебни часа.

6. Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите. Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

7. Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания (*чл. 20 от Наредба № 11/2016 г.*):

- за една и съща паралелка не може да се провежда повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;

- за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни и/или контролни работи;

- не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.

7.1. Графикът се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.

7.2. За графика на контролните и класни работи учителите по съответния учебен предмет информират учениците, а класните ръководители – родителите, настойниците и попечителите.

Б. СРОЧНИ ОЦЕНКИ

8. Срочната оценка се формира от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет или модул, изучаван през учебния срок за придобиване на общообразователната и профилираната подготовка, и при вземане предвид на текущите оценки.

9. Срочна оценка не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка (*чл. 22, ал. 5 от Наредба № 11/2016 г.*).

10. В случаите, когато ученикът не се яви на определената дата за полагане на изпита за определяне на срочна оценка, се определя втора дата за полагането му, която не може да бъде по-късно от две седмици след приключване на учебния срок. Когато ученикът не се яви и на втората дата за полагане на изпита за определяне на срочна оценка, срочна оценка по учебния предмет не се поставя, а ученикът полага изпит за определяне на годишна оценка по съответния учебен предмет.

11. Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“

12. Срочната оценка се формира не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок (*чл. 22, ал. 8 от Наредба № 11/2016 г.*).

В. ГОДИШНИ ОЦЕНКИ

13. Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет или модул, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година за придобиване на общообразователната и профилираната подготовка, и при вземане предвид на срочните оценки.

14. За учебен предмет, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка.

15. Учителят лично вписва поставените от него оценки в съответната задължителна училищна документация. Сроковете за вписване на оценките в документацията са:

- в деня на изпитването – за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;
- до две седмици след провеждане на изпитването – за текущите оценки от писмените изпитвания;
- в деня на оформянето им – за срочните и за годишните оценки.

РАЗДЕЛ III. ИЗПИТИ В ПРОЦЕСА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Изпитите в процеса на училищното обучение са (*чл. 118, ал. 6 от ЗПУО*):

- приравнителни;
- за определяне на срочна/годишна оценка по учебен предмет или модул;

- за промяна на оценката;
- за установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
- за установяване степента на постигане на компетентностите, определени с ДОС за профилираната подготовка за определен етап от степента на образование;
- държавни зрелостни;
- за придобиване на професионална квалификация.

2. Според формата си изпитите са *(чл. 40 от Наредба № 11/2016 г.)*.

- писмени;
- практически (физическо възпитание и спорт);
- комбинация от писмена и устна част (чужди езици);
- комбинация от писмена и практическа част (музика, изобразително изкуство, информатика и информационни технологии, професионална квалификация).

3. **Приравнителните изпити** се провеждат при преместване на ученик от VIII до XII клас включително в паралелка на същото или в друго училище, ако училищният учебен план за съответната паралелка на приемащото училище и на училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове. В тези случаи приравнителни изпити се полагат по учебните предмети от общообразователната подготовка, по задължителните модули от профилиращите учебни предмети, които не са изучавани в паралелката, от която идва ученикът.

3.1. Приравнителни изпити, в резултат на които се поставя годишна оценка, се провеждат в съответствие с учебната програма по определен учебен предмет за съответния клас.

4. **Изпитите за промяна на оценка** по учебен предмет или модул са:

- поправителни изпити;
- изпити за промяна на годишна оценка – за VII клас, за XI клас и за XII клас;
- изпити за промяна на окончателна оценка при завършване на първи и на втори гимназиален етап на средното образование.

5. **Поправителни изпити** се полагат от ученици, когато годишната им оценка е слаб (2) по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове.

5.1. Поправителните изпити се полагат върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас и за съответния вид подготовка.

5.2. Поправителните изпити се организират в редовни и в допълнителни сесии.

5.3. Редовните поправителни сесии са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до две седмици преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

5.4. Редовните поправителни сесии за учениците от XII клас са две и се провеждат до две седмици след приключване на учебните занятия и до един месец преди началото на учебната година по ред, определен със заповед на директора на училището.

5.5. Учениците, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, не са се явили на поправителни изпити на редовните сесии, могат да се явят на допълнителна поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището, но не покъсно от 10 октомври.

5.6. Учениците от XII клас, които имат оценка слаб (2) по учебни предмети, изучавани в задължителните или в избираемите учебни часове, на редовните поправителни сесии и/или на допълнителната поправителна сесия или не са се явили на поправителни изпити, могат да се явяват на поправителни изпити и на допълнителна януарска поправителна сесия по ред, определен със заповед на директора на училището.

6. Изпитите за промяна на годишна оценка се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за VII клас, за XI клас или за XII клас (*чл. 35 от Наредба № 11/2016 г.*).

6.1. За полагането на изпит за промяна на годишната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от годишната си оценка.

6.2. Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на годишна оценка.

6.3. Изключение се допуска за ученик от XII клас, който има годишна оценка слаб (2) по един или по няколко учебни предмета или модула – може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии.

6.4. Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на годишна оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове.

7. Изпитите за промяна на окончателната оценка при завършване на втори гимназиален етап се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за XII клас (*чл. 36 от Наредба № 11/2016 г.*).

7.1. За полагането на изпит за промяна на окончателната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от окончателната си оценка.

7.2. Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на окончателната оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или избираемите учебни часове.

7.3. За промяната на окончателната оценка по учебен предмет, който се изучава само в един клас от втория гимназиален етап, се допуска само изпит за промяна на годишна оценка.

РАЗДЕЛ IV. НАЦИОНАЛНИ ВЪНШНИ ОЦЕНЯВАНИЯ

1. Национални външни оценявания (НВО) в системата на училищното образование се провеждат в края на:

- прогимназиалния етап на основната степен на образование;
- първия гимназиален етап на средната степен на образование (*чл. 47 от Наредба № 11/2016 г.*).

2. Изпитите при НВО са по учебните предмети български език и литература и математика.

3. По свое желание ученикът в края на прогимназиалния етап на основната степен на образование може да положи и изпит по учебния предмет чужд език, изучаван в задължителните учебни часове.

4. По свое желание ученикът в края на първия гимназиален етап на средната степен на образование може да положи и изпит по учебния предмет чужд език, изучаван в задължителните учебни часове и/или по учебния предмет информационни технологии.

5. Националните външни оценявания се провеждат като писмени изпити с изключение на проверката на компетентностите в компонента „Говорене“ при изпита по чужд език от НВО в края на първи гимназиален етап на средната степен на образование, който се провежда устно.

РАЗДЕЛ V. ДЪРЖАВНИ ЗРЕЛОСТНИ ИЗПИТИ

1. Учениците, успешно завършили XII клас имат право да се явят на държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование (*чл. 132 от ЗПУО*).

2. Зрелостниците, обучавани по училищен учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература и на задължителен зрелостен изпит по профилиращ учебен предмет.

3. Завършване, удостоверяване и признаване на професионалното образование и професионалното обучение /ДВ. бр. 59 от 2016 г., в сила от 01.08.2016 г./- Професионално образование се придобива след успешно полагане на:

- задължителен Държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература съгласно Закона за предучилищното и училищното образование
- задължителен Държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията.

4. Организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация се уреждат с наредба на министъра на образованието и науката, а съдържанието им – съгласно държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии.

5. Изпитите за придобиване на професионална квалификация се провеждат в две части: част по теория на професията и част по практика на професията.

6. При провеждане на държавните зрелостни изпити имат право да присъстват като наблюдатели до трима представители на родители (попечители, представители на непридружените непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила) на ученици от училището, в което се провежда държавният зрелостен изпит, като могат да присъстват при подготовката на изпитните зали преди началото на изпита, при допускането и разпределението на квесторите и на зрелостниците в сградата и при осъществяване на видеонаблюдение за правилното протичане на изпита.

6.1. Представители на родителите не могат да бъдат: родители (попечители, представители на непридружените непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила) на зрелостници; лица, извършващи образователни услуги на зрелостници; лица със завършено висше образование по специалност от професионално

направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, съответстващо на учебния предмет.

6.2. Представители на родителите (попечителите, представителите на непридружените непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила) по т. 6 подават заявление и декларация за липса на интереси и се определят до 30 дни преди изпитния ден от общественения съвет.

6.3. Представителите на родителите нямат право на достъп до изпитните материали и до изпитните зали по време на провеждане на държавния зрелостен изпит.